

Anteckningar Lidhultsdialogen

Tisdag 2 maj 2023 kl 18-20, i Lidhults församlingshem

Föreningar:	Lidhult Lyfter, SPF Seniorerna, LGoIF, Svenska kyrkan, Lingonbygden, Lidhults hembygdsförening, Hem och skola
Ljungby kommun:	Lars-Ove Johansson, kommunalråd, Anne Karlsson, oppositionsråd, Jennie Ronefors, folkhälsosamordnare, Maria Jamieson, hållbarhetsstrateg
Anmält förhinder:	Allianskyrkan, Lidhults företagarförening, Bryggeriet MC, Hälsöhörnan, Magnus Gunnarsson, kommunalråd Ljungby kommun

1. Välkomna

Ljungby kommun hälsar alla välkomna till dialogmötet. Dagens dialogmöte startar det delaktighetsarbete som Ljungby kommun ska föra med serviceortsdialoger. Lidhult är först ut av serviceorterna, och har även varit igång med sin Lidhultsdialog en tid. Det har varit slags pilot, som har gett många värdefulla lärdomar och har inspirerat det fortsatta arbetet med serviceortsdialoger.

Dagens agenda är sammansatt utifrån de punkter som har kommit in från föreningarna under planeringen av dialogmötet. Punkterna är de frågor som anses vara de viktigaste i dagsläget för attraktivitet och positiv utveckling av Lidhult.

2. Vad är en serviceort?

Ljungby kommun visade en presentation som beskriver grundidén kring serviceortsdialoger, där syftet är att serviceortsdialogerna ska bidra till lokal och hållbar utveckling i det egna närområdet och för kommunen. Det ska vara ett forum för dialog och samarbete för att utveckla serviceorten och serviceområdet. Det kopplar an till Ljungby kommuns vision: "I Ljungby kommun formar vi framtiden tillsammans, 35 000 invånare 2035."

Serviceorterna är utpekade genom översiktsplanen som beslutades 2022. Förutom Lidhult är även Lagan, Ryssby, Agunnaryd och Hamneda utpekade som serviceorter, och Bolmens östra strand som ett utvecklingsområde. Ljungby kommun visade en så kallad strukturbild och karta över kommunen från översiktsplanen som pekar ut serviceorter och trafikstråk bland annat.

En översiktlig sammanställning av befintligt serviceutbud i serviceorterna visades också. Serviceutbudet inkluderar flera olika aktörer – från offentliga, privata och ideella. Alla aktörer bidrar

till och stärker befintligt serviceutbud på orterna. Serviceorterna har olika grundförutsättningar och är olika, och utveckling utgår från varje ords förutsättningar.

En sådan grundförutsättning för Lidhult är serviceortens geografiska avstånd till centralorten Ljungby, samt det förhållandevis stora upptagningsområde och omland som har Lidhult som närmaste serviceort, dvs västra delen av Ljungby kommun. Denna grundförutsättning lyftes och poängterades av föreningarna som en viktig utgångspunkt i att säkerställa och stärka serviceutbudet i Lidhult.

Lidhult Lyfter tryckte på att varje serviceort bör ha en egen lokal utvecklingsplan för att stärka orternas utveckling.

3. Attraktiva boenden

Det saknas attraktiva tomter i Lidhult, och det har inte byggts nya bostäder på lång tid. De sjönära tomter som pekades ut söder om Lidhult nekades tillstånd på grund av att de tog jordbruksmark i anspråk. I Odensjö har det däremot byggts och invånarantalet går upp.

Både SPF Seniorerna och Ljunganbygden lämnade synpunkter på Ljungby kommuns bostadsförsörjningsprogram. SPF Seniorerna från alla lokalavdelningar i Ljungby kommun poängterade i sin skrivelse att olika typer av boenden är i behov och efterfrågade – marklägenheter, seniorboende med gemensamma utrymmen för socialt umgänge, trygghetsboende och särskilt boende. I Lidhult är det framförallt marklägenheter som är efterfrågade, inte hyreslägenheter i flervåningshus som finns idag. Ljungby kommun lyfte att sju stycken av de hyreslägenheter som finns hos Ljungbybostäder står dessvärre tomma och outhyrda i dagsläget, vilket föreningarna i sin tur anser inte fyller de lokala behoven.

4. Vårdcentralen

Till sommaren stänger Region Kronoberg vårdcentralen Sländan i Lidhult under åtta veckor. Vårdcentralen brukar ha semesterstängt, men längden på perioden har succesivt ökat. Andra vårdcentraler, exempelvis i Lagan, stänger sex veckor. Det geografiska läget och avståndet till Ljungby bör tas hänsyn till när semesterstängning av vårdcentralerna planeras, och föreningarna lyfter att detta inte tas hänsyn till i Lidhults fall.

Den lokala och ideella arbetsgrupp som finns för vårdcentralen upplever att vårdcentralens tillgänglighet succesivt försämras, och kommunikationen lokalt likaså. De upplever ett bättre stöd och kommunikation längre upp i ledningen på Region Kronoberg, med exempelvis chefen för vårdcentralerna, men upplever inte att detta levs upp till på verksamhetsnivå i Lidhult. Personal verkar kunna välja att avstå från att jobba i Lidhult, medan det borde vara verksamhetschefernas ansvar att verksamheter bemannas för att ge tillgänglighet av service.

Arbetsgruppen har träffat regionpolitiker i frågan tidigare, och får rådet att ta kontakt med dessa igen för att lyfta problematiken kring vårdcentralens öppettider och tillgänglighet.

Arbetsgruppen lyfter också förslaget om att vårdcentralen och det särskilda boendet Björkäng och hemsjukvården borde kunna samarbeta för att förbättra tillgänglighet, särskilt sommartid. Hur kan arbetet med projektet "God och nära vård" implementeras och skapa en sömlös vård för Lidhult? Det

borde också finnas lösningar där man kan ha begränsade öppettider genom samarbete med annan vårdcentral, som exempelvis samarbetet mellan vårdcentralerna i Ryd och Tingsryd som har pågått en tid.

Hem och skola poängterar att vårdcentralen är en grundservice för Lidhult, och är viktig och nödvändig för olika åldersgrupper, men framförallt barnfamiljer och äldre. Även BVC har stängt sin verksamhet på vårdcentralen och föräldrar behöver åka med sina barn till Ljungby. Det är besvärligt och innebär bristfällig service att behöva åka med ett eller flera barn till Ljungby för ett BVC-besök. Dessutom har inte alla familjer tillgång till bil.

5. Barn och unga

Lingonbygden lyfter vikten av god offentlig service för barnfamiljer i Lidhult, och en familjecentral skulle vara behövlig, där både BVC och öppna förskolan kan ingå. Detta finns i Lagan exempelvis, som har betydligt kortare avstånd och frekventare kollektivtrafik till Ljungby. I dagsläget är utbudet från den kommunala öppna förskolan i Lidhult bristfälligt, med fyra tillfällen per termin, i jämförelse med fem dagar i veckan i Ljungby. Tillfällena i Lidhult är dessutom planerade i samspel med sagostunderna på biblioteket, vilket inte är optimalt, utan det hade varit bättre vid spridda tillfällen. Även en bättre kontinuitet i tillfällena skulle gynna barnfamiljer. Spridda tillfällen utan kontinuitet kan medföra att föräldrar inte får information och missar de få tillfällen som erbjuds.

Lingonbygden lyfter att den kommunala öppna förskolan inte har tillgång till den tidigare BVC-lokalen på vårdcentralen längre, och vid förfrågan får föreningen inget konkret svar. Ljungby kommun bekräftar lokalproblematiken som den kommunala öppna förskolan har, och att BVC-lokalen inte är tillgänglig. Biblioteket används som lokal i dagsläget, och framöver kommer även tillfällena öka med aktiviteter utomhus. Den kommunala öppna förskolan har i uppdrag att ha verksamhet på flera orter.

Föreningarna lyfter att Lidhult är i stort behov av förebyggande arbete för barn och unga. Alla typer av aktiviteter gynnar och ger stöd till barn, unga och föräldrar. Lidhult har socioekonomiska utmaningar och har dessutom avståndet till centralorten som en utmanande grundförutsättning.

Lidhult Lyfter poängterar att lokalbehov inte bör styra serviceutbudet, utan att det borde gå att hitta andra lösningar. Lokalhyror borde inte sätta stopp för serviceutbud, vilket har blivit fallet för en filial för fritidsbanken. Lidhult är i stort behov av resurser för att stötta barn, unga och föräldrar. En fördelning av resurser till Lidhult är efterfrågat och i behov.

Ungdomsverksamheten som startades upp i höstas görs i samarbete mellan ideella föreningsrepresentanter och Ljungby kommun. Ungdomsverksamheten vänder sig till mellanstadiebarn och uppåt, för att fånga upp barn tidigt, aktivera och engagera dem. De ideella personerna har dock flaggat för att de vill stiga av och lämna över till nya, men trots förfrågningar har inga nya personer anmält sitt intresse. Ungdomsverksamheten som finns tillgänglig en gång i veckan i Welands lokaler, har haft god uppslutning och har varit uppskattad. Ljungby kommun står för lokalen och en kommunal fritidsledare. Utan ideella personer på plats kan inte ungdomsverksamheten fortsätta, eftersom endast en fritidsledare inte är tillräckligt och inga fler kommunala resurser finns budgeterade i nuläget.

Föreningarna i Lidhultsdialogen anser att det är problematiskt när det förväntas att ideell verksamhet ska utföra kommunal verksamhet. Detta efterfrågas inte i centralorten, utan sker endast på mindre orter eller serviceorter.

Föreningarna lyfte samtidigt det fantastiska arbete som Svenska kyrkan gör med sin öppna förskola och ungdomsverksamhet, samt de ideella representanter som är rastfaddrar på Lidhultsskolan.

6. Kollektivtrafik

I januari 2020 hade föreningarna i Lidhultsdialogen ett möte med Länstrafiken och Ljungby kommun om kollektivtrafik för Lidhult. Den kollektivtrafik som erbjuds till Lidhult är bristfällig med glesa turer. Kollektivtrafik är viktig för Lidhult, både med tanke på geografiskt avstånd till centralort och socioekonomiska förutsättningar som begränsar tillgång till egen bil. Detta medför att orten inte upplevs som attraktiv, och att barnfamiljer flyttar från Lidhult. Förändringar i kollektivtrafikutbudet upplevs som en väldigt långsam process och prioriteras inte.

Ljungby kommun lyfter de budgetutmaningar som Länstrafiken står inför, särskilt med tanke på de inkomstbortfall som skedde under covid-pandemin med minskat resande. Samtidigt förstår Ljungby kommun problematiken och det särskilda behovet i Lidhult, och väljer därför att prioritera kollektivtrafiken i Lidhult i sin dialog och förhandling med Länstrafiken. En avsiktsförklaring och skrivelse är på gång från Ljungby kommun. Närtrafiken finns tillgänglig som förbättrar serviceutbudet av kollektivtrafik, men skulle kunna kommuniceras bättre för att öka medvetenheten och användandet. En förändring där närtrafiken även inkluderar resa till närmaste serviceort, och inte endast centralorten, har också lyfts.

Lingonbygden har skickat in en skrivelse till Ljungby kommun, Länstrafiken, Trafikverket och Region Kronoberg för att uppmärksamma de negativa följder som uppstår av att hållplatser längs med väg 25 ska samordnas till en huvudplats för på- och avstigning. Exempelvis ska hållplatsen inne i Vrå avvecklas. Det är framförallt säkerhetsaspekter och försvärande möjligheter att åka kollektivt som uppmärksammas i skrivelsen. Ljungby kommun har svarat Lingonbygden på skrivelsen.

7. Säker skolväg

Lidhult Lyfter förklarar att frågan gäller på två platser: 1) Storgatan, där det finns cykelväg öster om Unnarydsvägen men inte på västra sidan. Det saknas också en säker övergång över Unnarydsvägen, och 2) Vråvägen, där det endast finns cykelväg söder om Järnvägsgatan och ingen säker övergång över gatan. Ett möte med Ljungby kommun hölls förra sommaren med ambitionen att komma framåt i frågan.

Ljungby kommun har i sin tur varit i kontakt med Trafikverket, som är väghållare för de vägar som skolvägarna korsar. Trafikverket anser att det är för lite trafik på vägen för att prioritera åtgärder. Cykelvägar på de aktuella sträckorna ska däremot hanteras i den kommunala budgeten. Ljungby kommun kommer att fortsätta dialogen med Trafikverket.

Lidhult Lyfter uppmärksammar också att vissa fastighetsägare utmed Storgatan inte skottar trottoarer vintertid, vilket betyder att skolbarn går ut i gatan istället. Skulle kommunen kunna skotta även dessa avsnitt när de skottar sina övriga trottoarer? Ljungby kommun tar med sig frågan.

8. Övrigt

○ Återvinning

Ett avtal och kostnadsersättning för användandet av återvinningscentralen i Hyltebruk har tagits fram, och Ljungby kommun väntar på påskrift av Hylte kommun.

○ Arbetsgrupper

Lidhultsdialogen driver även av lokala arbetsgrupper för olika frågor och välkomnar gärna fler deltagande samt initiativ till arbetsgrupper inom fler områden. Nuvarande grupper är:

- Vårdcentralen - SPF Lidhult, Lidhult Lyfter och Lingonbygden tillsammans med representanter från Odensjö sockenråd
- Kollektivtrafik - Lidhult Lyfter tillsammans med Odensjö sockenråd
- Välkomnagruppen - SPF Lidhult, Hem och skola, Svenska kyrkan, Röda korset och Lidhult Lyfter. Gruppen har tagit fram ett inflyttningsmaterial som består av en broschyr och en gåva (presentkort på Ica och Lantmännen). Kontaktuppgifter till nyinflyttade personer får de bl.a. från hyresvärdar, som har fått ett formulär att fylla i på frivilligbasis när nya personer flyttar in. De nyinflyttade får då ett personligt besök och välkomnande av gruppen. Välkomnagruppen strävar efter att alla ortens invånare ska känna "vi"-känsla och ska känna sig välkomna i Lidhult. Ett samarbete med två studenter vid Linnéuniversitet, initierat av Ljungby kommun, har också gett input till arbetet, där ena studenten kom från Kiruna och andra från Japan. Gruppen ska även arrangera en välkomstfest framöver för alla nyinflyttare, oavsett hur länge sen man flyttade till Lidhult. Föreningarna på dialogmötet berömde vilket fint initiativ och arbete som Välkomnagruppen gör.

9. Avslut och tack

Ljungby kommun lyfte den positiva utveckling som samarbete kan innebära, och riktade ett stort tack till alla som deltog på dialogmötet och avslutade därmed mötet.